הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן שסב

שסב אֵיזֶה מְחִיצָה קְרוּיָה מְחִיצָה לְטַלְטֵל. ובו י״ב סְעִיפִים:

א [א] כָּל מְחִיצָה שֶׁלֹּא נַעֲשֵׂית לָדוּר בְּתוֹכָהּ (א) אֶלָּא לִצְנִיעוּת (ב) * אוֹ לִשְׁמֹר מַה שֶּׁיִּתְּנוּ בְּתוֹכָהּ [ב]אוֹ לִישֵׁב בָּהּ * כְּדֵי לִשְׁמֹר הַשָּׁדוֹת, (ג) הֵיא מְחִיצָה [ג]לְטַלְטֵל מַה שֶּׁבְּתוֹכָהּ אֲבָל אֵינָהּ מְחִיצָה לַעֲשׂוֹת מַה שֶּׁבְּתוֹכָהּ מֻקָּף לְדִירָה אִם הוּא יוֹתֵר מִבֵּית סָאתַיִם. [ד]הִלְכָךְ אִילָן שֶׁעָנָפָיו יוֹרְדִים לְמַטָּה, אִם (ד) אֵינָם גְּבוֹהִים שְׁלשָׁה מִן הָאָרֶץ, וְעִקָּרָן בַּמָּקוֹם שֶׁמְּחֻבָּרִין לָאִילָן (ה) הוּא גְּבוֹהַּ עֲשָׂרָה, חָשׁוּב מְחִיצָה (ו) וּמֻתָּר לְטַלְטֵל בְּכֻלּוֹ. (ז) [ה]וְהוּא שֶׁיְּמַלֵּא הָאֲוִיר שֶׁבֵּין הָעֲנָפִים בְּעֵצִים אוֹ בְּקַשׁ וְיִקָּשֵׁר הָעֲנָפִים שֶׁלֹּא יְנִידֵם הָרוּחַ, שֶׁכָּל מְחִיצָה * שֶׁאֵינָהּ יְכוֹלָה לַעֲמֹד בְּרוּחַ מְצוּיָה אֵינָהּ מְחִיצָה. * [ו]וְדָקָא עַד בֵּית סָאתַיִם, (ח) אֲבָל יוֹתֵר מִבֵּית סָאתַיִם לֹא, (ט) [ז]אֲפִלּוּ נָטְעוּ לְכָךְ, כֵּיוָן (ט) (י) שֶׁאֵינוֹ עָשׂוּי לָדוּר בְּתוֹכוֹ אֶלָּא לְהִסְתּוֹפֵף בְּצִלּוֹ לִשְׁמֹר הַשָּׁדוֹת: **ב** (יא) * [ח]תֵּל שֶׁגְּבוֹהַּ חֲמִשָּׁה וְרוֹצִין לוֹמַר, שֶׁעַל (יב) * שֶׁעָשָׂה עָלָיו מְחִיצָה גְּבוֹהַּ חֲמִשָּׁה, (יג) חָשׁוּבָה מְחִיצָה (יד) לְטַלְטֵל (טו) וּלְכָל דָּבָר: **ג** [ט]מְחִיצָה הָעוֹמֶדֶת מֵאֵילֶיהָ דְּהַיְנוּ שֶׁלֹּא נַעֲשֵׂית לְשֵׁם מְחִיצָה, (טז) כְּשֵׁרָה. [*] * [י]מְחִיצָה שֶׁנַּעֲשֵׂית (יז) בְּשַׁבָּת, כְּשֵׁרָה, וְהָנֵי מִלֵּי שֶׁנַּעֲשֵׂית בְּשַׁבָּת (יח) בְּשׁוֹגֵג, אֲבָל בְּמֵזִיד, הֲוָיָא מְחִיצָה לְהַחְמִיר לְחַיֵּב

א א עֲרוּבִין כ״ו (ע״א).
ב שם ק׳ (ע״א).
ג טוּר, וְכֵן כָּתַב הָרַב הַמַּגִּיד (שבת פט״ז הט״ו) בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ״א (עירובין כו.). ד מִשְׁנָה שם צ״ט (ע״ב).
ה הָכִי מוּכִיחַ לָהּ בְּסוּכָּה כ״ד (ע״ב).
ו שם בַּגְּמָרָא.
ז שם ט״ו (ע״ב).
ח שם צ״ג (ע״ב).
ט שם ט״ו (ע״א).
י שם כ״ה (ע״א) וְשַׁבָּת ק״א (ע״ב).

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ג [בשו״ע] מְחִיצָה שֶׁנַּעֲשֵׂית בְּשַׁבָּת כו׳. עַיֵּן בְּשו״ת נוֹדַע בִּיהוּדָה מַהֲדוּרָה תִּנְיָנָא סִימָן

בְּאוּר הֲלָכָה

א * אוֹ לִשְׁמֹר מַה שֶּׁיִּתְּנוּ בְּתוֹכָהּ. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה, וְהִנֵּה לְפִי זֶה לִכְאוֹרָה

בִּנְיַן שֶׁעוֹשִׂין לְהַכְנִיס שָׁם תְּבוּאָה אוֹ שְׁאָרֵי סְחוֹרוֹת [שְׁקוֹרִין מַאגַאזִי״נ], **אִם הוּא יוֹתֵר מִבֵּית סָאתַיִם דֵּינוֹ כְּקִרְפַּף, כֵּיוָן שֶׁאֵין עָשׂוּי רַק לִשְׁמֹר וְלֹא לָדוּר בּוֹ,** וְהוּא דּוֹמֶה לְרֶחְבָה שֶׁאֲחוֹרֵי הַבָּתִּים שֶׁפָּרַשׁ הָרִיטְבָ״א בְּקִרְפַּף בַּתְּרָא (קא.) בְּשֵׁם רַשְׁ״י (שם) שֶׁעֲשׂוּי לְהַכְנִיס שָׁם עֵצִים לְאוֹצָר, וַאֲפִלּוּ הָכִי אָמְרִינַן בְּדַף כ״ד (ע״א) דְּכָעִינַן בְּרֶחְבָה שֶׁיֵּשׁ הַבַּיִת פָּתוּחַ לְשָׁם וְגַם שֶׁיִּהְיֶה הַפֶּתַח קָדֵם שֶׁהַקֶּקֶף אֲבָל בְּלָאו הָכִי לֹא. **אַף יֵשׁ לָדוֹן בָּזֶה,** דְּאוּלַי כֵּיוָן שֶׁהוּא מְקֹרֶה הוּא עָדִיף מֵרֶחְבָה, אָמְנָם בְּרַשְׁ״י דַּף כ״ב (ע״א) דְּבוּר הַמַּתְחִיל וְכָל דִּירָה אִיתָא בְּהֶדְיָא דִּבְאֵינוֹ עָשׂוּי לְדִירָה אֲפִלּוּ מְקֹרֶה לֹא מְהַנֵּי, אֲכַן עִקַּר דִּיוּקָא דְּרַשְׁ״י מֵהָא דְּאָמְרוּ כָּל דִּירָה שֶׁהַשְׁמִישׁוֹ לָאֲוִיר וְכוּ׳, וְהַמְעַיֵּן בְּרַמְבַּ״ם רֵישׁ פֶּרֶק ט״ז (ה״א) שֶׁכָּתַב כְּגוֹן גִּנּוֹת וּפַרְדֵּסִים וְהַמְּקִיף מָקוֹם וְכוּ׳ מַשְׁמַע דְּאֵינוֹ מְפָרֵשׁ כְּפֵרוּשׁ רַשְׁ״י, וּלְדִידֵיהּ שַׁפִּיר יֵשׁ לוֹמַר דִּבְמְקֹרֶה אֵין עָלָיו שֵׁם קֶרֶפֶּף בְּכָל גַּוְנֵי. וְגַם דַּיֵּשׁ לוֹמַר חָשׁוּב כְּמוֹ מַאגַאזִי״ן שֶׁאֵנִי אֲפִלּוּ לְפֵרוּשׁ רַשְׁ״י, דְּאֵין שָׁיְךְ בּוֹ שֵׁם קֶרֶפֶּף כְּלָל. אַחַר כָּךְ מָצָאתִי בְּפֵרוּשׁ מְגָדִּים רֵישׁ סִימָן שנ״ח (משׁ״ר סק״א) שֶׁמִּסְתַּפֵּק לְעִנְיַן מְקֹרֶה, וְעַיֵּן שָׁם בְּאֶשֶׁל אַבְרָהָם (סק״א) וּבְמִשְׁבְּצוֹת זָהָב (סק״א). **וְעַל כָּל פָּנִים נִרְאֶה פָּשׁוּט דְּאִם בִּנְיַן הַנַּ״ל מִשְׁתַּמֵּשׁ שָׁם גַּם יֶתֶר צְרָכֵי בֵּיתוֹ, הוּא בִּכְלַל דִּירַת אָדָם כְּכָל גַּוְנֵי:**

*** כְּדֵי לִשְׁמֹר הַשָּׁדוֹת.** עַיֵּן בַּבַּ״ח וְהוֹבָא בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק״א) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק״א) שֶׁמְּצַדֵּד דְּאִם הַשּׁוֹמֵר יוֹשֵׁב בָּהּ יוֹם וְלַיְלָה וְאֵינוֹ הוֹלֵךְ לְלוּן בְּבֵיתוֹ, הוּא בִּכְלַל דִּירַת אָדָם:

*** שֶׁאֵינָהּ יְכוֹלָה לַעֲמֹד וְכוּ׳. אֲפִלּוּ עוֹשֶׂה אוֹתָהּ בְּבֵיתוֹ שֶׁאֵין שָׁם רוּחַ** [תּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק״ד)]:

*** וְדָקָא עַד בֵּית סָאתַיִם. וּבָזֶה מָצָא אֶפְלוּ לֹא נָטְעוּ מִתְּחִלָּה לְכָךְ,** דִּמְחִיצָה הָעֲשׂוּיָה מֵאֵילָיו הֲוֵי מְחִיצָה (עירובין טו.)]:

ב * תֵּל שֶׁגְּבוֹהַּ חֲמִשָּׁה וְכוּ׳. יֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק אִם הַתֵּל אֵין צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה הַחֲמִשָּׁה טְפָחִים דַּוְקָא בְּזִקְיפָה, וּכְמוֹ דְּאָמְרִינַן בְּעַלְמָא דְּאִם מְחֻלָּקֶת עֲשָׂרָה טְפָחִים מִתּוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת חַיָּב, אֲפִלּוּ דְּהוּא הַדִּין הֶכָא **אִם מְחֻלָּקֶת הַחֲמִשָּׁה טְפָחִים מִתּוֹךְ שְׁנֵי אַמּוֹת מִצְטָרֵף לְהַמְחִיצָה שֶׁלְּמַעְלָה,** אוֹ דִּלְמָא כָּל זְמַן שֶׁאֵין הַתֵּל מְתִעָלֶה בְּגָבְהוֹ עֲשָׂרָה טְפָחִים עֲדַיִן נִיחָא תַּשְׁמִישָׁיהּ קָצַת לְהִלּוֹךְ וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהִצְטָרֵף לְהַמְחִיצָה וְכֵן מַיְרִי שֶׁהַתֵּל הָיָה בְּזִקְיפָה. **עוֹד יֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק אִם הַתֵּל הָיָה פָּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה טְפָחִים וְעִם הַמְּחִיצָה יִהְיֶה עֲשָׂרָה טְפָחִים, אִם נַעֲשָׂה עַל יְדֵי זֶה רְשׁוּת הַיָּחִיד,** דְּאוּלַי כֵּיוָן דְּפָחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה טְפָחִים בָּטֵל לְגַבֵּי רְשׁוּת הָרַבִּים וְנִמְצָא דְּעָשָׂה מְחִיצָה רַק שֶׁל שְׁמוֹנָה טְפָחִים עַל רְשׁוּת הָרַבִּים:

*** שֶׁעָשָׂה עָלָיו.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה שֶׁפָּרַשׁ שֶׁעָשָׂה עַל שְׂפַת הַתֵּל וְהַיְנוּ כְּשֶׁהַתֵּל הוֹלֵךְ בְּזִקְיפָה]. **וְאִם הָרְחִיק מִשְּׁפָתוֹ פָּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה טְפָחִים גַּם כֵּן פָּשׁוּט דְּמִצְטָרֵף עִם הַמְּחִיצָה, אֲכַן אִם הָרְחִיק מִשְּׁפָתוֹ שְׁלֹשָׁה טְפָחִים וְכָל שֶׁכֵּן אַרְבָּעָה טְפָחִים וְיוֹתֵר יֵשׁ לְעַיֵּן,** דִּלְכְאוֹרָה לֹא מְהַנֵּי, וְדַמְּאִי מַה דְּאִיתָא בְּסִימָן שנ״ח סָעִיף ר׳ דְּאִם הִרְחִיק מְחִיצָה חֲדָשָׁה מֵהַיְשָׁנָה שְׁלֹשָׁה טְפָחִים תּוֹ אֵינָהּ מִצְטָרֶפֶת עִמָּהּ, וְשָׁם הוּא לְהֶקֵל, וּמִמֵּילָא כָּאן יְהֵא דִּין זֶה לְהַחְמִיר, אוֹ דִּלְמָא דִּנְחִשַׁב כְּאִלּוּ הָיָה תֵּל עָשׂוּי בְּאֹפֶן זֶה שֶׁעוֹלֶה מִתְּחִלָּה חֲמִשָּׁה וְאַחַר כָּךְ מִתְרַחֵק שְׁלֹשָׁה טְפָחִים וְיוֹתֵר וְעוֹלֶה עוֹד חֲמִשָּׁה טְפָחִים, דְּמִסְתַּבְּרָא כֹּל שֶׁהוּא מְחֻלָּקֶת עֲשָׂרָה טְפָחִים מִתּוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת, וּמִתּוֹךְ דִּבְרֵי הַגְּרַ״א לְעֵיל בְּסִימָן שנ״ח סָעִיף ב׳ בְּהַגָּ״ה בְּקַשְׁיָתוֹ שָׁם עַל תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן (סי׳ עה) מַשְׁמַע דְּמִצְטָרֵף, וְאָפְשָׁר דְּתִרּוּמַת הַדֶּשֶׁן הָדְשָׁן מְחַלֵּק בְּכָךְ:

ג * מְחִיצָה שֶׁנַּעֲשֵׂית בְּשַׁבָּת וְכוּ׳. עַיֵּן סִימָן רע״ו סָעִיף קָטָן כ״ה מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה בְּשֵׁם חַיֵּי אָדָם (כלל מח סעיף יב) וְכֵן כָּתַב בְּתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק״ח)

בַּאֵר הֵיטֵב

א (ע) שָׁאֵינוֹ. נִרְאֶה לִי שֶׁאִם מִלֵּא הַקֶּשׁ לְשֵׁם דִּירָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב סִימָן שנ״ח סָעִיף ב׳,

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

א (א) **אֶלָּא לְצִנְיעוּת.** כְּגוֹן (ב) מְחִצָּה שֶׁעוֹשִׂין לָנוּחַ שָׁם לְשָׁעָה חוֹצֵב אֲבָנִים וְהַבַּנָּאִים, וְשָׁאוֹכְלִין וְעוֹמְדִין שָׁם לְשָׁעָה בְּהֶצְנֵעַ, דְּאֵין זֶה מְחִצַּת דִּירָה אֶלָּא מְחִצַּת הַצְּנִיעוּת: **(ב) אוֹ לְשָׁמֹר מַה שֶּׁבְּתוֹכָהּ.** שֶׁעֲשׂוּיָה (ג) לְהַנִּיחַ שָׁם פֵּרוֹת וְכֵלִים וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן, וְעַיֵּן בְּאוּר הֲלָכָה: **(ג) הִיא מְחִיצָה לְטַלְטֵל וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, שֶׁעַל יְדֵי הֶקֵּף הַמְּחִצָּה מַתִּר לְטַלְטֵל בְּכָל תּוֹךְ שֶׁטַח הַמְּחִצָּה אִם אֵינָהּ יוֹתֵר מִבֵּית סָאתַיִם. וּמַה שֶּׁכָּתַב וְכוּ׳, כַּוָּנָתוֹ עַל מַה שֶּׁסִּיֵּם לְבַסּוֹף אֲבָל יוֹתֵר מִבֵּית סָאתַיִם וְכוּ׳: **(ד) אֵינָם גְּבוֹהִים שְׁלשָׁה וְכוּ׳.** דְּהַיְנוּ כְּלְבוּד לָאָרֶץ: **(ה) הוּא גְּבוֹהַּ וְכוּ׳.** וְהוּא הַדִּין (ג) אִם אֵין גְּבֹהִין עֲשָׂרָה טְפָחִים בְּמָקוֹם שֶׁמְּחֻבָּרִין לָאִילָן אֶלָּא שֶׁבְּאֶמְצַע גְּבֹהִין עֲשָׂרָה טְפָחִים, שֶׁעֲשׂוּיָה כְּקֶשֶׁת. אַךְ בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ צָרִיךְ לִהְיוֹת גַּם כֵּן רָחְבּוֹ אַרְבָּעָה טְפָחִים בְּמָקוֹם שֶׁגְּבֹהִין עֲשָׂרָה טְפָחִים, דְּאִם הוּא רָחְבּוֹ אַרְבָּעָה טְפָחִים רַק בְּמָקוֹם נָמוּךְ מִזֶּה, הֲוֵי לֵיהּ כַּרְמְלִית: **(ו) וּמֻתָּר לְטַלְטֵל בְּכֻלּוֹ.** הַיְנוּ (ד) אֲפִלּוּ בְּמָקוֹם שֶׁאֵין גְּבֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים, דְּהַיְנוּ לֵיהּ חוֹרֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד וְכַרְשׁוּת הַיָּחִיד דָּמֵי וְכַנַּ״ל בְּסִימָן שמ״ה סָעִיף ד׳: **(ז) וְהוּא שֶׁיְּמַלֵּא הָאֲוִיר וְכוּ׳.** הַיְנוּ (ה) דְּעַל יְדֵי הַמִּלּוּי מִתְחַזֵּק הַמְּחִצָּה שֶׁלֹּא תִּתְנַדְנֵד עַל יְדֵי הָרוּחַ. וַאֲפִלּוּ הָכִי בָּעִינַן גַּם כֵּן קְשִׁירַת הָעֲנָפִים בָּאָרֶץ בִּשְׁבִיל זֶה: **(ח) אֲבָל יוֹתֵר וְכוּ׳.** כְּגוֹן שֶׁהָיָה עֲנָפָיו אֲרֻכִּין מְאֹד אוֹ שֶׁהָיוּ הַרְבֵּה אִילָנוֹת סְמוּכִין זֶה לָזֶה: **(ט) אֲפִלּוּ נָטְעוּ לְכָךְ.** לְהִסְתּוֹפֵף בְּצִלּוֹ: **(י) שֶׁאֵינוֹ עָשׂוּי לָדוּר.** וְאִם מִלֵּא הַקֶּשׁ לְשֵׁם דִּירָה מַמָּשׁ, אֲפִלּוּ לֹא נָטַע הָאִילָן לְכָךְ, אִם רֹב הַדֹּפֶן מִן הַקֶּשׁ, הֲוֵי מֻקָּף לְדִירָה [מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ג) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים וְעַיֵּן בְּתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק״ג)]: **ב (יא) תֵּל שֶׁגְּבֹהַּ חֲמִשָּׁה.** טְפָחִים מִן הָאָרֶץ. (ו) וְהוּא הַדִּין חָרִיץ שֶׁעֻמְקוֹ חֲמִשָּׁה טְפָחִים וְעָשָׂה עַל שְׂפַת הַחָרִיץ מְחִצָּה גְּבֹהַּ חֲמִשָּׁה, מִצְטָרְפִין לְהַחְשִׁיב מְחִצָּה שֶׁל עֲשָׂרָה טְפָחִים: **(יב) שֶׁעָשָׂה עָלָיו.** הַיְנוּ (ז) עַל שְׂפַת הַתֵּל: **(יג) חֲשׁוּבָה מְחִיצָה.** שֶׁמִּצְטָרֵף גְּבֹהַּ הַתֵּל לְהַמְּחִצָּה לְהַשְׁלִים הָעֲשָׂרָה טְפָחִים: **(יד) לְטַלְטֵל.** דְּתוֹךְ הַמְּחִצּוֹת מְחֻשָּׁב כִּרְשׁוּת הַיָּחִיד גָּמוּר שֶׁיֵּהָא מֻתָּר לְטַלְטֵל בְּתוֹכָהּ: **(טו) וּלְכָל דָּבָר.** הַיְנוּ (ח) גַּם לְעִנְיַן הָפְסֵק שְׁנֵי חֲצֵרוֹת כַּמְבֹאָר לְקַמָּן סִימָן שע״ב סָעִיף ו׳: **ג (טז) כְּשֵׁרָה.** וַאֲפִלּוּ (ט) לֹא סָמְכוּ עָלֶיהָ מֵעֶרֶב שַׁבָּת: **(יז) בְּשַׁבָּת כְּשֵׁרָה.** וַאֲפִלּוּ לֹא נַעֲשֵׂית גַּם כֵּן לְשֵׁם מְחִצָּה [גְּמָרָא (עירובין כה.)]: **(יח) בְּשׁוֹגֵג.** הַיְנוּ שֶׁלֹּא יָדַע שֶׁהַיּוֹם שַׁבָּת, אוֹ לֹא מָשְׁמַע הָכִי, וְצָרִיךְ עִיּוּן קָצַת עַל לְשׁוֹן הָרַמְבַּ״ם (שבת פט״ז הכ״ד) **שֶׁמִּפְּנֵי בְּנֵדְאֵי הֶעְתִּיקוּ הַטּוּר וְהַמְחַבֵּר, מִנַּיִן לוֹ זֶה:** **ב (יט)** מִבְּאֹר בְּכָמָּה פּוֹסְקִים: **(כ)** עַיֵּן בְּבַאוּר הֲלָכָה (ד״ה שעשה): **(כא)** הַגְּרַ״א וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **ג (כב)** רא״ש (שבת פ״ז ס״ב) וְטוּר:

א (ס) רַשְׁבָּ״א בְּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (ש״ג ס״א פ): **(ג)** שָׁם וּבִשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים: **(ג)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(ד)** תּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק״ב): **(ס)** סַכָּה כ״ד עַמּוּד ב׳. **אֲכָל בְּגִמְרָא לֹא נִזְכַּר קְשִׁירָה,** וּבְשֻׁלְחָן עָרוּךְ גּוּפֵא הָיָה אֶפְשָׁר לְפָרֵשׁ דְּטַעַם הַפְּלוּגוֹ מְשׁוּם שֶׁלְּפָעָמִים הֲוֵי בֵּין נוּף לְנוּף יוֹתֵר מִשְּׁלֹשָׁה טְפָחִים, אֲכָל בַּגְּמָרָא

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הַזּוֹרֵק מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכָהּ (יט) אֲבָל לֹא לְהַתִּיר לְטַלְטֵל בְּתוֹכָהּ. כ וְהָנֵי מִלֵּי (כ) שֶׁלֹּא הָיָה שָׁם מְחִיצָה תְּחִלָּה, אֲבָל הָיְתָה שָׁם (כא) וְהֵסִירָהּ וְחָזְרָה וְנַעֲשֵׂית אֲפִלּוּ בְּמַזִּיד, חֲזָרָה לְהֶתֵּרָהּ הָרִאשׁוֹן. (כב) כְּגוֹן שְׁנַיִם אוֹ שִׁלְשָׁה (כג) שֶׁהִקִּיפוּ בְּמַחֲצָלָאוֹת סְבִיבוֹתֵיהֶם בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְהִבְדִּילוּ גַּם בֵּינֵיהֶם בְּמַחֲצָלָאוֹת (כד) וְעָרְבוּ יַחַד, מֻתָּרִים לְטַלְטֵל מִזֶּה לָזֶה. (כה) נִגְלְלוּ הַמַּחֲצָלָאוֹת, נָאְסְרוּ. חָזְרוּ וְנִתְפָּרְסוּ, (כו) אֲפִלּוּ בְּמַזִּיד, חָזְרוּ לְהֶתֵּרָן הָרִאשׁוֹן: ד לְסְפִינָה, מַתָּר לְטַלְטֵל בְּכָלָהּ אֲפִלּוּ הִיא יוֹתֵר מִבֵּית סָאתַיִם, דַּחֲשִׁיבָא מְקֻפֶּת לְדִירָה (כז) (וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן שס״ו וְסוֹף סִימָן שפ״ב). מ כְּפָאָה לָדוּר תַּחְתֶּיהָ, הָוֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד (כח) אַף עָלֶיהָ. כְּפָאָה לְזַפְתָּהּ, (ג) נ אֵין מְטַלְטְלִין בָּהּ (כט) אֶלָּא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת אִם הוּא יוֹתֵר מִסָּאתַיִם: ה סַבַּל עוֹשִׂים מְחִיצָה, (ל) בִּכְלִים וּבְאַפֻּפוֹת, בֵּין ע שֶׁל עֵרֶב לְבַד (לא) כְּגוֹן שֶׁל חֲבָלִים אוֹ שֶׁל שְׁתֵּי לְבַד כְּגוֹן קָנִים נְעוּצִים בָּאָרֶץ, וּמֻתָּרִים (לב) * עַד סָאתַיִם (לג) אֲפִלּוּ לְיָחִיד בְּיִשּׁוּב, (לד) וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְהֵא בֵּין חָבָל לַחֲבֵרוֹ (לה) וּבֵין קָנֶה לַחֲבֵרוֹ שִׁלְשָׁה טְפָחִים. פ וַאֲפִלּוּ בְּבַעֲלֵי חַיִּים,

כ מַהָא דְּסִפְרֵינוּת קְשׁוּרוֹת וְנִגְלְלוּ, בְּשַׁבָּת ק״א (ע״ב) וּכְפֵרוּשׁ הַתּוֹסְפוֹת (ד״ה כי). ל עֲרוּבִין צ׳ (ע״א) וּכְרַב. מ שָׁם בְּגֶמָרָא. נ שָׁם וּכְפֵרוּשׁ רַשׁ״י. ס מִשְׁנָה שָׁם ט״ו (ע״א־ע״ב). ע מִשְׁנָה שָׁם י״ז (ע״א) וְכַחֲכָמִים. פ מִשְׁנָה שָׁם וּכְתַנָּא קַמָּא.

בַּאֵר הַיטֵב

אֲפִלּוּ לֹא נָטַע הָאִילָן לְכָךְ, אִם רֹב הַהֶפֶץ מִן הַקַּשׁ הֲרֵי מַקָּף לְדִירָה. מִגֵּן אַבְרָהָם (סק״ג): ד (ג) אֵין מְטַלְטְלִין. וְאַף תַּחְתֶּיהָ אֵין מְטַלְטְלִין, שֶׁבָּטֵל מְחִיצוֹתֶיהָ מִתּוֹרַת טוֹב וְלֹא הוֹעִילָה בְּיוֹם טוֹב כְּלָל, כֵּיוָן דְּטַעֲמָא דְּמַזִּיד מִשּׁוּם קְנָסָא וְלֹא קְנָסִינַן בְּשַׁבָּת בְּשׁוֹגֵג וְלֹא בְּיוֹם טוֹב, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לְהַפּוֹסְקִים צְרוּכֵי חֲצֵרוֹת בְּיוֹם טוֹב, וְעַיֵּן בְּסִימָן שס״ג סָעִיף קָטָן ד׳, וַאֲפִלּוּ לְמָגֵן אַבְרָהָם שָׁם (סק״ד) שָׁרֵי כָּאן, עַיֵּן שָׁם:

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

מ״ד אִם נִתְקַלְקֵל הַלָּחִי בְּיוֹם טוֹב שֶׁנֵּי אֶסּוּר לְתַקְּנוֹ עַל יְדֵי אֲמִירָה לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים, וְאִם שִׁגֵּג הַמּוֹרֶה וְצִוָּה לְתַקְּנוֹ, מֻתָּר הַשָּׁלוּט אֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת שֶׁלְּאַחֲרָיו, וַאֲפִלּוּ אִם נַעֲשָׂה הַתִּקּוּן בְּיוֹם טוֹב בְּמַזִּיד שֶׁיֵּדַע שֶׁאָסוּר וְאַף עַל פִּי כֵן עָשָׂאוּ, מֵהֵנִי אֲפִלּוּ לְהַפּוֹסְקִים דְּאֵין צְרוּכֵי חֲצֵרוֹת בְּיוֹם טוֹב וְלֹא הוֹעִילָה בְּיוֹם טוֹב כְּלָל, כֵּיוָן דְּטַעֲמָא דְּמַזִּיד מִשּׁוּם קְנָסָא וְלֹא קְנָסִינַן בְּשַׁבָּת בְּשׁוֹגֵג וְלֹא בְּיוֹם טוֹב, וְעַיֵּן בְּסִימָן שס״ג סָעִיף קָטָן ד׳, וַאֲפִלּוּ לְמָגֵן אַבְרָהָם שָׁם (סק״ד) שָׁרֵי כָּאן, עַיֵּן שָׁם:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

שֶׁהָיָה שִׁגְגַת מְלָאכָה. וְאִם צִוָּה רְאוּבֵן לִשְׁמְעוֹן לַעֲשׂוֹת מְחִצָּה כְּדֵי לְטַלְטֵל בָּהּ, אוֹ שֶׁיָּדַע שֶׁשִּׁמְעוֹן עוֹשֶׂה בִּשְׁבִילוֹ וְהָיָה נִיחָא לֵיהּ שֶׁתַּעֲשֶׂה כְּדֵי שֶׁיּוּכַל לְטַלְטֵל בָּהּ, (י) מַשְׁמַע מִלְּשׁוֹן הָרַמְבַּ״ם (פט״ז הכ״ג) דְּשׁוּב אָסוּר לְרָאוּבֵן (יא) לְטַלְטֵל בָּהּ אַף שֶׁשִּׁמְעוֹן עֲשָׂאָהּ בִּשְׁגָגָה, דִּלְדִידֵיהּ נָחְשַׁב כְּמֵזִיד: (יט) **אֲבָל לֹא לְהַתִּיר וְכוּ׳.** מְשׁוּם קְנָס. וְאָסוּר (יב) גַּם לְכָל אָדָם לְטַלְטֵל עַל יְדֵי זוֹ הַמְּחִצָּה בְּאוֹתוֹ שַׁבָּת: (כ) **שֶׁלֹּא הָיְתָה שָׁם וְכוּ׳.** וְהוּא הַדִּין כְּשֶׁהָיְתָה וְנִסְתְּרָה קֹדֶם שַׁבָּת [מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ד) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק״ח)]: (כא) **וְהֵסִירָהּ.** לְרִבּוּתָא נָקֵט, וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁהוּסְרָה מִמֵּילָא: (כב) **כְּגוֹן שְׁנַיִם וְכוּ׳.** הָיָה יָכוֹל לְצַיֵּר בִּכְפִשִׁיטוּת בְּאִישׁ אֶחָד, שֶׁהָיָה לוֹ מְחִצָּה גְּמוּרָה שֶׁעַל יָדָהּ הָיָה הַמָּקוֹם רְשׁוּת הַיָּחִיד וְהֵסִירָהּ בְּשַׁבָּת וְחָזַר וַעֲשָׂאָהּ, אֶלָּא בָּא לְאַשְׁמוּעִינַן בִּשְׁנַיִם וּשְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים שֶׁבֵּינֵיהֶן לֹא נִתְבַּטֵּל וּמֻתָּרִין לְטַלְטֵל מִזֶּה לָזֶה כְּשֶׁחָזְרוּ וְנִפְרְסוּ הַמַּחֲצָלָאוֹת: (כג) **שֶׁהִקִּיפוּ בְּמַחֲצָלָאוֹת.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, בְּחֹל. וְתִקְּנוּ אוֹתָם בְּאֹפֶן שֶׁלֹּא יְגִידֵם הָרוֹחַ כַּנַּ״ל בְּסָעִיף א׳, (יד) וְעַל יְדֵי זֶה נַעֲשִׂית שָׁם רְשׁוּת הַיָּחִיד: (כד) **וְעָרְבוּ יַחַד.** דְּאַף שֶׁהַמַּחֲצָלָאוֹת מַפְסִיק בֵּינֵיהֶם, אֲפִלּוּ הָכִי כֵּיוָן שֶׁיְּכוֹלִין לְהִשְׁתַּמֵּשׁ זֶה עִם זֶה דֶּרֶךְ הַמַּחֲצָלָאוֹת, דִּינוֹ כְּאִלּוּ יֵשׁ כֹּתֶל וּפֶתַח אוֹ חִלּוֹן בֵּינֵיהֶם שֶׁהָרְשׁוּת בְּיָדָן לְעָרֵב יַחַד [הָרַא״ש (שבת פי״א ס״ב)]: (כה) **נִגְלְלוּ הַמַּחֲצָלָאוֹת.** (טו) שֶׁפְּכִיבוֹתֵיהֶן, וְנִתְבַּטְּלוּ הַמְּחִצּוֹת: (כו) **אֲפִלּוּ בְּמַזִּיד וְכוּ׳.** א)וְדַעַת (טז) רֹב הַפּוֹסְקִים דִּבְמְחִצָּה שֶׁנַּעֲשָׂה עַל יָדָהּ בְּשַׁבָּת רְשׁוּת הַיָּחִיד, לָא אָמְרִינַן דְּחָזַר לְהֶתֵּרוֹ הָרִאשׁוֹן כְּשֶׁנַּעֲשָׂה בְּמַזִּיד, רַק אִם בְּלָאוּ הָכִי הָיָה אוֹתוֹ הַמָּקוֹם רְשׁוּת הַיָּחִיד, שֶׁהָיָה מַקָּף מְחִצּוֹת, וְעָשָׂה מְחִצָּה בָּאֶמְצַע שֶׁעַל יָדָהּ נִתְחַלְּקוּ הַדְּיוּרִין וְעָרְבוּ כָּל אַחַת בִּפְנֵי עַצְמָהּ וּכְשֶׁנִּפְלָה אוֹתָהּ מְחִצָּה נֶאֶסְרוּ לְטַלְטֵל מִפְּנֵי שֶׁאוֹסְרִין זֶה עַל זֶה, אֲז אִם חָזַר וַעֲשָׂאָהּ אֲפִלּוּ בְּמַזִּיד, אַף דְּבַעֲשִׂיָּתוֹ עָבַר עַל אִסּוּר תּוֹרָה, מִכָּל מָקוֹם חָזַר לְהֶתֵּרוֹ הָרִאשׁוֹן כֵּיוָן שֶׁבְּלָאוּ הָכִי הוּא גַּם כֵּן רְשׁוּת הַיָּחִיד וְאֵינָהּ בָּאָה רַק לְחַלֵּק הַדְּיוּרִין. (יז) וְגַם בָּזֶה דַּוְקָא כְּשֶׁכְּבָר הָיְתָה שָׁם הַמְּחִצָּה אֶלָּא שֶׁנִּפְלָה, אֲבָל אִם לֹא הָיְתָה שָׁם מְחִצָּה וַעֲשָׂאָהּ בְּשַׁבָּת, אַף שֶׁהוּא רַק לְחַלֵּק דְּיוּרִין, אָסוּר: ד (כז) **וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן שס״ו.** סָעִיף ב׳ בַּהגָּ״ה: (כח) **אַף עָלֶיהָ.** דְּאָמְרִינַן גּוּד אַסֵּיק מְחִיצָתָא. וַאֲפִלּוּ הִיא יוֹתֵר מִבֵּית סָאתַיִם גַּם כֵּן מַתָּר לְטַלְטֵל שָׁם דְּכֵיוָן דְּלִמְשָׁה חֶשְׁבִינַן כְּאִלּוּ לְמַעְלָה גַּם כֵּן מַקָּף לְדִירָה (כט) **אֶלָּא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת.** דְּבָזֶה שָׁכְפָאהּ לְזַפְתָּהּ, בְּשֵׁל מְחִצּוֹתֶיהָ מִתּוֹרַת דִּירָה וְלָכֵן אַף תַּחְתֶּיהָ אֵין מְטַלְטְלִין בָּהּ אֶלָּא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת כֵּיוָן שֶׁהִיא יוֹתֵר מִבֵּית סָאתַיִם, וְכָל שֶׁכֵּן לְמַעְלָה: ה (ל) **בִּכְלִים וּבְאַפֻּפוֹת.** אַף שֶׁהֵם עֲתִידִים לִנָּטֵל אַחַר הַשַּׁבָּת: (לא) **כְּגוֹן שֶׁל חֲבָלִים.** הַמְּתוּחִים עַל יְתֵדוֹת הַתְּקוּעוֹת בָּאָרֶץ: (לב) **עַד סָאתַיִם.** וְלֹא יוֹתֵר אֲפִלּוּ אִם הַקֶּיף לְדוּר וּלְהִשְׁתַּמֵּשׁ שָׁם, כֵּיוָן שֶׁהִיא מְחִצָּה גְּרוּעָה שְׁתֵּי בְּלֹא עֵרֶב וְעֵרֶב בְּלֹא שְׁתֵּי, וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן ש״ס בְּבֵאוּר הֲלָכָה: (לג) **אֲפִלּוּ לְיָחִיד בְּיִשּׁוּב.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, אַף שֶׁבְּיִשּׁוּב יָכוֹל לְהַשִּׂיג מִמֶּה לַעֲשׂוֹת מְחִצָּה טוֹבָה אֲפִלּוּ הָכִי מִקְלִינַן בָּהּ עַד בֵּית סָאתַיִם, וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁהוּא בְּבִקְעָה: (לד) **וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְהֵא בֵּין חָבָל וְכוּ׳.** וּלְפִי זֶה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת מְחִצָּה שֶׁל עֲשָׂרָה טְפָחִים בְּאַרְבָּעָה חֲבָלִים, וְאִם בִּשְׁלֹשָׁה חֲבָלִים מַחֲזִיק עֶבְיָן יוֹתֵר מִטֶּפַח, יָכוֹל לַעֲשׂוֹת מְחִצָּה עַל יְדֵי שִׁלְשָׁה חֲבָלִים כְּגוֹן שֶׁמַּנִּיחַ חָבָל הַתַּחְתּוֹן בְּקָחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה סְמוּךְ לָאָרֶץ וְכֵן מִמָּנּוּ לְחָבָל הַשֵּׁנִי וְכֵן מִמֶּנּוּ לְהַשְּׁלִישִׁי וּכְצִרּוּף עֶבְיָן יִהְיֶה עֲשָׂרָה טְפָחִים [שַׁ״ס (עירובין טז:)]: (לה) **וּבֵין**

(י) כֵּן בְּאֵר הֶחָמֵד מִשָּׁה לְדִבְרֵי הָרַמְבַּ״ם (שבת פט״ז הכ״ג), וְיֵשׁ בָּזֶה אֶת דְּבָרָיו מִמֶּה שֶׁהִקְשָׁה עָלָיו הָרַשְׁבָּ״א (ש״ג ס״ה קסח), וְאִפְשָׁר שֶׁכֵּיוָן שֶׁהָמְצוּיָה הָיְתָה מְזִידִי, גַּם הָרַשְׁבָּ״א מוֹדֶה: (יא) רַמְבַּ״ם (שם): (יב) כֵּן מַשְׁמַע מִפְּרֵי מְגַדִּים, וּפְשׁוּט. וְעַיֵּן בְּפְרִי מְגַדִּים (א״א סק״ה) שֶׁמִּסְתַּפֵּק אִם גַּם לְעוֹשֶׂה הַמְּחִצָּה מָתַר לְשַׁבָּת הַבָּאָה אוֹ דִּלְדִידֵיהּ אָסוּר לְעוֹלָם וְכַנַּ״ל בְּסִימָן שי״ח (סעיף א) עַיֵּן שָׁם. אֲכָן לְדַעַת הַגְּרַ״א שָׁם דְּמִסְתַּבֵּר כְּהַתּוֹסְפוֹת (חולין טו:), בְּוַדַּאי גַּם לוֹ מָתַר לְשַׁבָּת הַבָּאָה: (יג) פְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״ו): (יד) כֵּן פָּרַשׁוּ הַשֵּׁ״ז (סק״א) וּמַלְבּוּשֵׁי יוֹם טוֹב (סק״ב) וְחָמַד מֹשֶׁה וְעוֹד אַחֲרוֹנִים אֶת דִּבְרֵי הַטּוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ כְּפֶשְׁטָיהּ דְּהוּא אָזִיל בְּשִׁיטַת הָרַ״ן (שבת לו:) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ תָּם, וּדְלֹא כַּב״ח דְּרָצָה לְהַסְיַע דִּבְרֵיהֶם לְשִׁיטַת הָרַא״ש (שבת פי״א ס״ב), וְהִגִּיהַּ בַּשּׁוּרוּף לוֹמַר ״שֶׁהִקִּיפוּ וְכוּ׳ בְּרְשׁוּת הַיָּחִיד״. אֲכָן כָּל זֶה לְעִנְיַן פֵּרוּשׁ דִּבְרֵי הַטּוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ אֲבָל לְדִינָא נִקַּט כְּדִבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת אַחֲרוֹנִים בָּזֶה. וְהִגְרַ״א פֵּרֵשׁ דְּהַטּוּר נָקַט כְּשִׁנֵּי הַפֵּרוּשִׁים לְחֻמְרָא, וְכֹמוֹ שֶׁנִּכְתֹּב לְקַמָּיהּ לְדִינָא: (טו) כֵּן הוּא לְפִי פֵּרוּשׁ דִּבְרֵי הַמְּפָרְשִׁים הַנַּ״ל אֶת דִּבְרֵי הַטּוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ דְּאִלּוּ

בַּאוּר הַלָּכָה

וּמַחֲצִית הַשֶּׁקֶל (סק״ד), וְאַף שֶׁבְּגוֹדֵעַ בְּיהוּדָה מַהֲדוּרָא תִּנְיָנָא סִימָן מ״ד לֹא מַשְׁמַע כֵּן, מִכָּל מָקוֹם יֵשׁ לִסְמֹךְ לְהָקֵל עַל אִלּוּ הָאַחֲרוֹנִים. **אֲכָן אִם רַק נִפְסַק הַחֶבֶל וְיוּכַל הָעַכּוּ״ם לְקָשְׁרוֹ עַל יְדֵי צְנִיעָה מַה טּוֹב** [מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל (שם)]:

ה * **עַד סָאתַיִם. קָאֵי רַק אַשְׁתִּי וַעֲרֵב,** וְלֹא עַל מַה שֶּׁכָּתַב ״בְּכָל עוֹשִׂים מְחִיצָה״:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

שֶׁהָיָה שִׁגְגַת מְלָאכָה. וְאִם צִוָּה רְאוּבֵן לִשְׁמְעוֹן לַעֲשׂוֹת מְחִצָּה כְּדֵי לְטַלְטֵל בָּהּ, אוֹ שֶׁיָּדַע שֶׁשִּׁמְעוֹן עוֹשֶׂה בִּשְׁבִילוֹ וְהָיָה נִיחָא לֵיהּ שֶׁתַּעֲשֶׂה כְּדֵי שֶׁיּוּכַל לְטַלְטֵל בָּהּ, (י) מַשְׁמַע מִלְּשׁוֹן הָרַמְבַּ״ם (פט״ז הכ״ג) דְּשׁוּב אָסוּר לִרְאוּבֵן (יא) לְטַלְטֵל בָּהּ אַף שֶׁשִּׁמְעוֹן עֲשָׂאָהּ בִּשְׁגָגָה, דִּלְדִידֵיהּ נָחְשַׁב כְּמֵזִיד: (יט) **אֲבָל לֹא לְהַתִּיר וְכוּ׳.** מְשׁוּם קְנָס. וְאָסוּר (יב) גַּם לְכָל אָדָם לְטַלְטֵל עַל יְדֵי זוֹ הַמְּחִצָּה בְּאוֹתוֹ שַׁבָּת: (כ) **שֶׁלֹּא הָיְתָה שָׁם וְכוּ׳.** וְהוּא הַדִּין כְּשֶׁהָיְתָה וְנִסְתְּרָה קֹדֶם שַׁבָּת [מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ד) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק״ח)]: (כא) **וְהֵסִירָהּ.** לְרִבּוּתָא נָקֵט, וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁהוּסְרָה מִמֵּילָא: (כב) **כְּגוֹן שְׁנַיִם וְכוּ׳.** הָיָה יָכוֹל לְצַיֵּר בִּכְפִשִׁיטוּת בְּאִישׁ אֶחָד, שֶׁהָיָה לוֹ מְחִצָּה גְּמוּרָה שֶׁעַל יָדָהּ הָיָה הַמָּקוֹם רְשׁוּת הַיָּחִיד וְהֵסִירָהּ בְּשַׁבָּת וְחָזַר וַעֲשָׂאָהּ, אֶלָּא בָּא לְאַשְׁמוּעִינַן בִּשְׁנַיִם וּשְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים שֶׁבֵּינֵיהֶן לֹא נִתְבַּטֵּל וּמֻתָּרִין לְטַלְטֵל מִזֶּה לָזֶה כְּשֶׁחָזְרוּ וְנִפְרְסוּ הַמַּחֲצָלָאוֹת: (כג) **שֶׁהִקִּיפוּ בְּמַחֲצָלָאוֹת.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, בְּחֹל. וְתִקְּנוּ אוֹתָם בְּאֹפֶן שֶׁלֹּא יְגִידֵם הָרוֹחַ כַּנַּ״ל בְּסָעִיף א׳, (יד) וְעַל יְדֵי זֶה נַעֲשִׂית שָׁם רְשׁוּת הַיָּחִיד: (כד) **וְעָרְבוּ יַחַד.** דְּאַף שֶׁהַמַּחֲצָלָאוֹת מַפְסִיק בֵּינֵיהֶם, אֲפִלּוּ הָכִי כֵּיוָן שֶׁיְּכוֹלִין לְהִשְׁתַּמֵּשׁ זֶה עִם זֶה דֶּרֶךְ הַמַּחֲצָלָאוֹת, דִּינוֹ כְּאִלּוּ יֵשׁ כֹּתֶל וּפֶתַח אוֹ חִלּוֹן בֵּינֵיהֶם שֶׁהָרְשׁוּת בְּיָדָן לְעָרֵב יַחַד [הָרַא״ש (שבת פי״א ס״ב)]: (כה) **נִגְלְלוּ הַמַּחֲצָלָאוֹת.** (טו) שֶׁפְּכִיבוֹתֵיהֶן, וְנִתְבַּטְּלוּ הַמְּחִצּוֹת: (כו) **אֲפִלּוּ בְּמַזִּיד וְכוּ׳.** א)וְדַעַת (טז) רֹב הַפּוֹסְקִים דִּבְמְחִצָּה שֶׁנַּעֲשָׂה עַל יָדָהּ בְּשַׁבָּת רְשׁוּת הַיָּחִיד, לָא אָמְרִינַן דְּחָזַר לְהֶתֵּרוֹ הָרִאשׁוֹן כְּשֶׁנַּעֲשָׂה בְּמַזִּיד, רַק אִם בְּלָאוּ הָכִי הָיָה אוֹתוֹ הַמָּקוֹם רְשׁוּת הַיָּחִיד, שֶׁהָיָה מַקָּף מְחִצּוֹת, וְעָשָׂה מְחִצָּה בָּאֶמְצַע שֶׁעַל יָדָהּ נִתְחַלְּקוּ הַדְּיוּרִין וְעָרְבוּ כָּל אַחַת בִּפְנֵי עַצְמָהּ וּכְשֶׁנִּפְלָה אוֹתָהּ מְחִצָּה נֶאֶסְרוּ לְטַלְטֵל מִפְּנֵי שֶׁאוֹסְרִין זֶה עַל זֶה, אֲז אִם חָזַר וַעֲשָׂאָהּ אֲפִלּוּ בְּמַזִּיד, אַף דְּבַעֲשִׂיָּתוֹ עָבַר עַל אִסּוּר תּוֹרָה, מִכָּל מָקוֹם חָזַר לְהֶתֵּרוֹ הָרִאשׁוֹן כֵּיוָן שֶׁבְּלָאוּ הָכִי הוּא גַּם כֵּן רְשׁוּת הַיָּחִיד וְאֵינָהּ בָּאָה רַק לְחַלֵּק הַדְּיוּרִין. (יז) וְגַם בָּזֶה דַּוְקָא כְּשֶׁכְּבָר הָיְתָה שָׁם הַמְּחִצָּה אֶלָּא שֶׁנִּפְלָה, אֲבָל אִם לֹא הָיְתָה שָׁם מְחִצָּה וַעֲשָׂאָהּ בְּשַׁבָּת, אַף שֶׁהוּא רַק לְחַלֵּק דְּיוּרִין, אָסוּר: ד (כז) **וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן שס״ו.** סָעִיף ב׳ בַּהגָּ״ה: (כח) **אַף עָלֶיהָ.** דְּאָמְרִינַן גּוּד אַסֵּיק מְחִיצָתָא. וַאֲפִלּוּ הִיא יוֹתֵר מִבֵּית סָאתַיִם גַּם כֵּן מַתָּר לְטַלְטֵל שָׁם דְּכֵיוָן דְּלִמְשָׁה חֶשְׁבִינַן כְּאִלּוּ לְמַעְלָה גַּם כֵּן מַקָּף לְדִירָה (כט) **אֶלָּא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת.** דְּבָזֶה שָׁכְפָאהּ לְזַפְתָּהּ, בְּשֵׁל מְחִצּוֹתֶיהָ מִתּוֹרַת דִּירָה וְלָכֵן אַף תַּחְתֶּיהָ אֵין מְטַלְטְלִין בָּהּ אֶלָּא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת כֵּיוָן שֶׁהִיא יוֹתֵר מִבֵּית סָאתַיִם, וְכָל שֶׁכֵּן לְמַעְלָה: ה (ל) **בִּכְלִים וּבְאַפֻּפוֹת.** אַף שֶׁהֵם עֲתִידִים לִנָּטֵל אַחַר הַשַּׁבָּת: (לא) **כְּגוֹן שֶׁל חֲבָלִים.** הַמְּתוּחִים עַל יְתֵדוֹת הַתְּקוּעוֹת בָּאָרֶץ: (לב) **עַד סָאתַיִם.** וְלֹא יוֹתֵר אֲפִלּוּ אִם הַקֶּיף לְדוּר וּלְהִשְׁתַּמֵּשׁ שָׁם, כֵּיוָן שֶׁהִיא מְחִצָּה גְּרוּעָה שְׁתֵּי בְּלֹא עֵרֶב וְעֵרֶב בְּלֹא שְׁתֵּי, וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן ש״ס בְּבֵאוּר הֲלָכָה: (לג) **אֲפִלּוּ לְיָחִיד בְּיִשּׁוּב.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, אַף שֶׁבְּיִשּׁוּב יָכוֹל לְהַשִּׂיג מִמֶּה לַעֲשׂוֹת מְחִצָּה טוֹבָה אֲפִלּוּ הָכִי מִקְלִינַן בָּהּ עַד בֵּית סָאתַיִם, וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁהוּא בְּבִקְעָה: (לד) **וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְהֵא בֵּין חָבָל וְכוּ׳.** וּלְפִי זֶה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת מְחִצָּה שֶׁל עֲשָׂרָה טְפָחִים בְּאַרְבָּעָה חֲבָלִים, וְאִם בִּשְׁלֹשָׁה חֲבָלִים מַחֲזִיק עֶבְיָן יוֹתֵר מִטֶּפַח, יָכוֹל לַעֲשׂוֹת מְחִצָּה עַל יְדֵי שִׁלְשָׁה חֲבָלִים כְּגוֹן שֶׁמַּנִּיחַ חָבָל הַתַּחְתּוֹן בְּקָחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה סְמוּךְ לָאָרֶץ וְכֵן מִמָּנּוּ לְחָבָל הַשֵּׁנִי וְכֵן מִמֶּנּוּ לְהַשְּׁלִישִׁי וּכְצִרּוּף עֶבְיָן יִהְיֶה עֲשָׂרָה טְפָחִים [שַׁ״ס (עירובין טז:)]: (לה) **וּבֵין**

שַׁעַר הַצִּיּוּן

נִפְסַק רַק הַמַּחֲצָלָת שֶׁבֵּינֵיהֶם לֹא הָיוּ אֲסוּרִים לְטַלְטֵל מִזֶּה לָזֶה כֵּיוָן שֶׁנִּפְרְסוּ יַחַד:

(טו) רַשׁ״י (שבת קא:) וְתוֹסְפוֹת (שם ד״ה כי) וְהָרַא״ש (שם) וְכֵן גַּם כֵּן מְשַׁמְעוּת הָרִי״ף (שבת לו:) וְהָרַמְבַּ״ם (עירובין פ״ג הכ״ה) כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּבֵית יוֹסֵף, וְדַעַת הָרַ״ן (שבת לו:) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ תָּם שֶׁמְּמַנּוּ נוֹבַע דִּבְרֵי הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, יְחִידָאָה בָּזֶה, וְכֵן הִסְכִּימוּ לְדִינָא בָּזֶה הַב״ח וְנַחֲלַת צְבִי (שם) וּמַלְבּוּשֵׁי יוֹם טוֹב (סק״ג) וְאֶלְיָה רַבָּה (סק״ד) וְחָמַד מֹשֶׁה, וּדְלֹא כְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״ד) שֶׁהָעֲלָה דְּגַם הָרַא״ש מוֹדֶה לְהָרַ״ן לְהָקֵל, וְגַם בְּנָהַר שָׁלוֹם וּבֵית מֵאִיר הִקְשׁוּ עַל פְּרוּשׁ הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּדַעַת הָרַא״ש וְגַם מִבֵּאוּר הַגְּרַ״א מַשְׁמַע לְהַחְמִיר בָּזֶה: **(יז)** הַגְּרַ״א בְּבֵאוּרוֹ עַל הַטּוּר דְּבָעֵינַן דַּוְקָא, אֶחָד, שֶׁלֹּא יְהֵא נַעֲשֶׂה מְחִצָּה גְּמוּרָה, וְגַם, הַמְּחִצָּה שֶׁהִיא רַק לְחַלֵּק דְּיוּרִין אֵינוֹ מַתָּר רַק כְּשֶׁכְּבָר הָיְתָה מְחִצָּה אֶלָּא שֶׁנִּפְלָה, בָּזֶה אָמְרִינַן דְּחָזַר לְהֶתֵּרוֹ הָרִאשׁוֹן וְנָכוֹן מַשְׁמַע גַּם כֵּן מִמַּהֲדוּרָא מְגֻדֶּרֶת (א״א סק״ד)], וְכָתַב דְּהַטּוּר נָקַט כְּשִׁתֵּי הַשִּׁיטוֹת לְהַחְמִיר. וּבְאֵמֶת בְּרַשְׁבָּ״א (שבת קא: ד״ה כי) וְהָאֲמִירִי (שם) מַשְׁמַע דְּגַם שִׁיטַת הַתּוֹסְפוֹת וְהָרַא״ש עַצְמוֹ, גַּם כֵּן לֹא אִירֵי אֶלָּא בְּאֹפֶן זֶה שֶׁהָיְתָה כְּבָר מְחִצָּה וּמִשּׁוּם דְּחָזַר לְהֶתֵּרוֹ הָרִאשׁוֹן:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א) בשו״ע הרב (סעיפים ה-ז) כתב כהמג״א שאם המחיצה אינו להתיר לטלטל בתוכו רק המחיצה הוא לחלק הדירות אז מועלת מחיצה זו להתיר לטלטל שם אפילו לא היתה בתחילת השבת ונעשית בשבת במזיד, ואם היתה בתחילה בשבת ונפלה אח״כ מותר אפילו אם לא חזרה ונעשית כלל, עוד כתב הרב שאפילו במחיצות גמורות שעשוי להתיר לטלטל בתוכה אם היו כבר פרוסות בתחילת השבת ונגללו וחזרו ונפרסו אפילו במזיד חזרה להתירה הראשון.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah